

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 25.marta 2021.godine
Br.ref.:RK 1735/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI86/20

Podnosilac

Kompanija d.o.o „Cosmonte Foods“

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova E.Rev.br. 50/2019, od
09.januara 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela kompanija d.o.o „Cosmonte Foods“, sa sedištem u Kosovo Polje (u daljem tekstu:podnosilac zahteva), koju zastupa Edon Bibaj, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude Vrhovnog suda Kosova E.Rev.br. 50/2019, od 09.januara 2020. godine.
3. Osporena presuda Vrhovnog suda uručena je podnosiocu zahteva 10.februar 2020. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda kojom se navodmo podnosiocu zahteva povredjuju njegova prava i sloboda garantovane članom 3 [Jednakost pred Zakonom], članom 21.4 [Opšta načela], članom 24 [Jednakost pred Zakonom], članom 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], Ustava Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav), kao i članom 6 (Pravo na pravično suđenje), Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP), kao i članom 10 Univerzalne Deklaracije o Ljudskim Pravima (U daljem tekstu:UDLjP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavu 4 člana 21. [Opšta načela] i stavu 7, člana 113 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članu 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 5. juna 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom Sudu Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 12. juna 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Remzije Istrefi Peci za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Artta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Gresa Caka Nimani i Safet Hoxha (članovi).
8. Dana 16. juna 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
9. Dana 11. novembra 2020. godine, Sud je poslao dodatan zahtev Osnovnom sudu u kome je tražio da mu dostavi dokaze kada je osporena presuda Vrhovnog suda uručeno podnosiocu zahteva.
10. Dana 16. novembra 2020. godine, Osnovni sud je dostavio sudu dokaz o datumu uručenja osporene presude Vrhovnog suda.

11. Dana 18. februara 2021. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Sud na osnovu spisa predmeta primećuje da se suština spora odnosi na pitanje koja od dve kompanije, d.o.o Cosmonte Foods, ili „Birra Prishtina“ d.o.o., imaju pravo da koristi zaštićenu trgovačku marke „Birra Prishtina“. U vezi sa ovim sporom, vođena su dva sudska postupka pred redovnim sudovima koje je pokrenula kompanija d.o.o Cosmonte Foods, a koja se pred ovim sudom javlja kao podnosilac zahteva.
13. Prvi sudski postupak, podnosilac zahteva je pokrenuo zahtevom za uvođenje mere obezbeđenja nad trgovačkom markom „Birra Prishtina“, protiv kompanije „Birra Prishtina“ d.o.o.
14. Drugi sudski postupak, podnosilac zahteva je pokrenuo tužbenim zahtevom u kome je tražio da se utvrdi da je tužena kompanija „Birra Prishtina“ d.o.o., upotrebom tržišne marke „Birra Prishtina“ kršila njegovu trgovačku marku registrovanom sa brojem 15602, od 24. jula 2015. godine, na taj način što je svoje proizvode proizvodila i distribuirala na tržište sa imenom ove trgovačke marke”.

Prvi sudski postupak u vezi sa zahtevom za uvođenje mere obezbeđenja

15. Dana 22. avgusta 2017. godine, podnosilac zahteva podneo je zahtev Osnovnom sudu u Prištini, Departman za privredna pitanja (u daljem tekstu: Osnovni sud), za određivanje mere obezbeđenja protiv kompanije „Birra Prishtina“ d.o.o. U zahtevu, podnosilac zahteva je tražio da *“tuženi prekine aktivnosti koje krše trgovačku marku, registrovanu i zaštićenu od strane njega, kao i da se naredi uklanjanje sa tržišta ovih proizvoda koji se bespravno imenuju sa trgovačkom markom zaštićenu od tužioca”*.
16. Protiv predlagač je u odgovoru na predlog podnosioca zahteva naveo *“da nije kršio trgovačku marku, jer kompanija „Elnor“ d.o.o. je nosilac prava trgovačke marke prema odluci sa br. reg. 11874 od 23.10.2013. godine sa vlasnikom Sh. U., a kasnije je isti vlasnik osnovao i kompaniju „Birra Prishtina“ sa br. biznisa 600946480, koji je ovo pravo preneo od kompanije „Elnor“ d.o.o. sa br. biznisa 70430699 u kompaniji „Birra Prishtina“*.
17. Dana 06. novembra 2017.godine, Osnovni sud je doneo rešenje IV.EK.C.br. 399/17, kojim je usvojio predlog za određivanje mere obezbeđenja i gde je naložio da kompanija „Birra Prishtina“ d.o.o., odmah prekine radnje koje krše trgovačku marku registrovanu i zaštićenu od tužioca-predlagača prema odluci sa br. 15602, br. apliciranja KS/M2013/578 od 19.juna. 2013. godine. Takođe u rešenju Osnovni sud je zahtevao da protiv predlagač „Birra Prishtina“ ukloni proizvode koje se bespravno imenuju sa zaštićenom trgovačkom markom registrovanu od tužioca.

18. U obrazloženju rešenja Osnovni sud je naveo, "Pravno lice „Birra Prishtina“ d.o.o, sa br. biznisa 600946480, nije nosilac prava trgovačke marke „Birra Prishtina“. Sud nema dokaza da je pravno lice „Elnor“ d.o.o., kao nosilac trgovačke marke, preneo pravo vlasništva trgovačkoj marki, kompaniji „Birra Prishtina“ ni nekom odlukom osnivača a ni nekom odlukom izvršnih organa a ni nekim ugovorom."
19. Protiv predlagač kompanija „Birra Prishtina“ d.o.o. podnela je žalbu Apelacionom sudu na rešenje IV.EK.C.br. 399/17 Osnovnog suda, navodeći kršenje odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, kao i pogrešnu primenu materijalnog prava.
20. Dana 4. decembra 2017. godine, Apelacioni sud je doneo rešenje Ae.br. 271/2017, kojim je usvojio žalbu protivnika mere bezbednosti kompanije „Birra Prishtina“ d.o.o., i poništio je rešenje Osnovnog suda IV.EK.C.br. 399/17, a predmet vratio na ponovno suđenje, navodeći:

“Prema članu 297.1., pod tačkom a) i b) ZPP-a, predviđa se: „Mera bezbednosti može se odrediti: a) ukoliko predlagač obezbeđenja čini verodostojnim postojanje zahteva ili njegovog subjektivnog prava, i b) ukoliko postoji opasnost da bez određivanja takve mere protivnička strana bi mogla onemogućiti ili znatno otežati ostvarivanje zahteva, naročito otuđivanjem svoje imovine, njenim skrivanjem, zaduživanjem ili na neki drugi način kojim bi promenilo postojeće stanje stvari ili na neki drugi način bi uticalo negativno na prava predlagača obezbeđenja.

U obrazloženje presude Osnovni sud uopšte ne ističe koje je kriterije uzeo kao osnov kako bi procenio razlikovanje, odnosno razlikovanje između dve trgovačke marke.

Prema članu 5. Zakona o trgovačkim markama(ZTM-a,), uslov za registraciju trgovačke marke je mogućnost grafičkog prikaza marke a odluke MTI, trgovačke marke predlagača su registrovane kao kombinacija zaštićenih boja: plava, svetlo plava, zelena, crvena, žuta, bela i siva,

Apelacioni sud je utvrdio da, nijanse, dizajn, učešće i kombinacija ovih boja u proizvodima značajno se razlikuju a imenovanje „Birra Prishtina“ su reči opšte prirode (generičke), odnosno geografski identifikator, stoga uobičajeno je ta takve oznake koriste u proizvode te prirode i kao takve uživaju zaštitu samo u specifičnom grafičkom dizajnu.

Član 8. ZTM-a, zahteva postojanje identiteta između maraka/oznaka o kojima je reč i roba ili usluga o kojima je reč. Ovaj član ne nameće dokazivanje mogućnosti izazivanja konfuzije kod relevantnog potrošača, između ranije marke i marke o kojoj se tvrdi da krši prethodnu marku. Kada se dve marke mogu smatrati identične, zavisi od toga ako se radi sa markama o kojima je reč ili figurativnim markama ili pomešanim. Da bi se smatrale identične, ove dve marke moraju da budu potpune iste,

odnosno dizajn, kombinacija boja i figura, opisi u ambalaži, font slova mora biti identičan. U konkretnom slučaju svi pomenuti elementi značajno se razlikuju”.

21. Dana 09. marta 2018. godine, Osnovni sud je u ponovljnom postupku doneo rešenje IV.C.br. 399/17, kojim je odbio kao neosnovan predlog za meru bezbednosti kompanije „Cosmonte Foods“ d.o.o., podnet protiv protivnika obezbeđenja kompanije „Birra Prishtina“ d.o.o.. U obrazloženju rešenja Osnovni sud je naveo, *„[...] nakon razmatranja predloga i drugih spisa predmeta, izjava parničnih stranaka, pregled donetih uzoraka, sud je odlučio da predlog o kojem je reč nije zasnovan o zakon i isti u potpunosti odbio. U ovoj fazi postupka, nije osnovana kredibilnost kod suda o osnovanosti tužbenog zahteva posebno posle fizičkog pregleda uzoraka spornih proizvoda „Birra Prishtina“ i da predlagač nije uspeo da okolnost učini verodostojnom da u slučaju ne određivanja privremene mere, onemogućiće se ili otežaće se eventualno ostvarenje zahteva tužioca”.*
22. Protiv rešenja IV.C.br. 399/17, Osnovnog suda, žalbu Apelacionom sudu je podneo predlagač mere bezbednosti, kompanija „Cosmonte Foods“ d.o.o., navodeći kršenja odredbi parničnog postupka i pogrešnu primenu materijalnog prava.
23. Dana 27. aprila 2018. godine Apelacioni sud je doneo rešenje Ae.br. 101/18, kojim je žalbu predlagača „Cosmonte Foods“ d.o.o., odbio u celosti, navodeći da *„Apelacioni sud procenjuje neosnovanim žalbene navode u vezi sa kršenjem trgovačke marke jer tokom procene sličnosti roba i usluga, sud mora imati na umu: prirodu robe i usluga, percepcije prosečnih potrošača i činjenicu ako su ova dva preduzeća u konkurenciji sa jedna drugom, ali za procenu stepena sličnosti između maraka se mora uzeti u obzir: stepen vizuelne (u izgledu) sličnosti, stepen slušne (u sluhu) sličnosti kao i stepen konceptualne sličnosti.*

Iz spisa predmeta proizilazi da vlasnik registrovane trgovačke marke „Birra Prishtina“ je Sh. U. koji je istovremeno i osnivač sada tužene – kompanije „Birra Prishtina“ i ovu registrovanu trgovačku marku je preneo u njegovu kompaniju, sada tužena i za ovo ima zakonska ovlašćenja. Tuženi je predstavio sudu odluku MTI-AIS sa br. KS/2017/7964 iz kojeg se potvrđuje da vlasnik trgovačke marke „Elnor“ d.o.o., je preneo pravo trgovačke marke sada tuženoj „Birra Prishtina“ d.o.o.”.

Drugi sudski postupak u vezi sa tužbenim zahtevom za utvrđivanje kršenja prava upotrebe trgovačke marke

24. Dana 22. avgusta 2017. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu protiv tužene kompanije „Birra Prishtina“ d.o.o., zbog kršenja prava upotrebe trgovačke marke. U tužbi podnosilac zahteva je naveo *“da je on vlasnik trgovačke marke koju je registrovao u Kancelariji za industrijsku svojinu, pod brojem 15602, te shodno tome, da se zabrani tuženom da ubuduće stavljaju u promet proizvode „Birra Prishtina“, dok proizvode koje ima na tržište, odmah povuče ili uništiti svojim troškovima”.*

25. U odgovoru na tužbu podnetu 27. novembra 2018. godine, tužena kompanija „Birra Prishtina“ d.o.o., u potpunosti je osporila tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao pravno neosnovan.

26. Dana 4. februara 2019. godine, Osnovni sud je doneo presudu IV.C.br. 399/17, kojom je odbio tužbeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan, navodeći: *“Članom 96. ZTM-a, određeno je da: Vlasnik trgovačke marke može da pokrene postupak u sudu radi konstatovanja kršenja prava trgovačke marke, protiv lica koje je prekršilo trgovačke marke neovlašćeno vršeći jednu od navedenih radnji koje su naznačene u članu 8. stavovima 1 i 2 ovog zakona. U razmatranju u ovoj spornoj stvari, sud je došao do zaključka da tuženi nije kršio trgovačku marku.*

Kao što se videlo iz člana 8. ZTM-a, osnovni uslov za konstataciju kršenja trgovačke marke je da se radi o dva proizvoda, originalni proizvod zaštićen trgovačkom markom i drugi proizvod – kao falsifikovan, da se uslužuje ili nelegalno koristi u tržište, od trgovačke marke prvog proizvoda. U ovoj parničnoj stvari nije utvrđeno da je reč o dva proizvoda ili o falsifikovanim proizvodima od tužene strane. Prema tome, ovaj sud procenjuje da se nisu ispunili zahtevi iz člana 8. ZTM-a, da se konstatuje kršenje prava trgovačke marke.

Sud ocenjuje da se u konkretnom slučaju ne radi se o kršenju trgovačke marke samom činjenicom da ASI, prema zahtevu tužene strane, odnosno subjekat „Birra Prishtina“ proizvoda „Birra Prishtina“ je registrovala pri ASI-u sa brojem 11874, registrovana 2011. godine, pre proizvoda tužioca i preneti iz forme „Elnor“ sa istim vlasnikom Sh. U. 07.11.2017. godine”.

27. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu na presudu IV.C.br. 399/17, Osnovnog suda, zbog kršenja odredbe postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničkog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

28. Dana 27. maja 2019. godine, Apelacioni sud je doneo presudu Ae.br.121/19, kojom je žalbu podnosioca zahteva odbio kao neosnovanu i potvrdio je Presudu Osnovnog suda IV. C. br. 399/17. U obrazloženju presude Apelacioni sud je naveo:

“Sud ocenjuje kao neosnovane žalbene tvrdnje tužilje u vezi kršenja trgovačke marke jer tokom ocenjivanja sličnosti robe i usluga, sud treba da ima u obzir: prirodu robe i usluga, percepciju prosečnog potrošača i činjenicu da li su ove dve preduzeća u međusobnoj konkurenciji, ali za ocenjivanje sličnosti između marke treba da se uzima u obzir: stepen vizuelne sličnosti (u izgledu), stepen zvučne sličnosti (u zvuku), kao i stepen konceptualne sličnosti.

Iz spisa predmeta proizlazi da je vlasnik registrovane tržišne marke „Birra Prishtina“ Shefqet Ukaj, koji je istovremeno i osnivač sada tužene – kompanije „Birra Prishtina“ i ovu registrovanu tržišnu marku je preneo svojoj kompaniji, sada tužena, i za ovo ima zakonsko ovlašćenje. Tužena je

predstavila Sudu Odluku MTI-API, sa Br.: KS/2017/7964, iz koje se utvrđuje da je vlasnik tržišne marke „Elnor“ D.o.o., preneo pravo tržišne marke sada tuženoj „Birra Prishtina“ D.o.o.”

29. Podnosilac zahtev je uložio zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv presude Ae.br.121/19 Apelacionog suda, navodeći pogrešnu primenu materijalnog prava kao i pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja.
30. Dana 9. januara 2020. godine, Vrhovni sud je doneo presudu E.Rev.br.50/2019, kojom je reviziju podnosioca zahteva odbio kao neosnovanu, navodeći: “[...] da iz dokaza koji se nalaze u spisu predmeta jasno se vidi da proizvodi tužilje zaštićene trgovačkom markom i proizvodi tužene jedinu sličnost koju imaju između sebe je imenovanje „Birra Prishtina“ ali boje koje se nalaze u proizvodima obe stranke, nijanse, fond slova, dizajn, učešće i kombinacija ovih boja znatno se razlikuju, jer proizvodi tužene sadrže druge opise, drugi oblik slova, drugi izgled prednje ambalaže koje nisu iste sa proizvodima tužilje.

Pored toga, ovaj Sud ocenjuje da u ovom slučaju nemamo kršenje trgovačke marke i samom činjenicom da, tužena odlukom, sa br. 1187/4 od 23.10.2013 godine, je registrovana kao trgovačka marka „Birra Prishtina“, sa br. aplikacije br. 11874, sa br. aplikacije KS/2011/1269, i dana apliciranja 16.12.2011 godine, trgovačka marka koja sa odlukom br. KS/2017/7964, od 07.11.2017 godine, je prebačena od subjekta „Elnor“ d.o.o., u subjektu „Birra Prishtina“. Odredbom iz člana 7 u vezi člana 52 ZTM-e, kao i Član 6 Pariske Konvencije, koja je takođe uključena, sa znatnim proširenjima, i sporazumom TRIPS, člana 16 (2) i (3), odredbe koje predviđaju zaštitu poznatih trgovačkih marka. U ovom slučaju tužena strana je argumentovala proizvode tužene su uvoženi na tržište Kosova kao „referentno tržište“ od 2013 godine, i ovim je dobio status poznate marke u R.Kosovo, pre njenog registrovanja od strane tužilje dana 24.07.2015 godine, stoga tuženoj se ne može zabraniti njegovo korišćenje, tako da su pravično ocenili oba suda“.

Navodi podnosioca zahteva

31. Podnosilac zahteva navodi, da se njemu osporenim presudama i rešenjima, krše ustavna prava garantovana članom 3 i članom 24. tačka 4, Ustava, članom 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLjP-a, kao i član 10 UDLjP.
32. Konkretnije, podnosilac tvrdi da su sudovi presudama i rešenjima, povredili njegovo pravo na pravično i nepristrasno suđenje, jer *“u vremenu kada je podnosilac žalbe podneo tužbu sudu 22.08.2017. godine, tužena nije imala registrovanu trgovačku marku. Pored toga podnosilac zahteva navodi da stranke u postupku se nisu jednako tretirale i da sudovi nisu razmatrali dokaze i činjenice koje je pružila tužilja – žalilja. U tom kontekstu Podnosilac se poziva na presudu Ustavnog suda u slučaju KI.br. 18/16.*
33. Podnosilac zahteva dalje navodi, da je on i u revizionom postupku pred Vrhovnim sudom pružio dovoljno dokaza o kršenju prava na upotrebu

trgovačke marke, oslonivši se i na konkretne zakonske odredbe važećih zakona, ali da ih Vrhovni sud nije uvažio.

34. Podnosilac zahteva se obraća sudu sa zahtevom, da presude i rešenja redovnih sudova poništi i slučaj vrati na ponovno suđenje u skladu sa važećim zakonima i dokazima u spisima predmeta.

Relevantne zakonske odredbe

Zakon BR. 04/L-026 O TRGOVAČKIM MARKAMA EFEKTI TRGOVAČKE MARKE

“Član 8

Stečena prava od trgovačke marke

1. Registrovana trgovačka marka je ekskluzivno pravo njenog vlasnika. Vlasnik trgovačke marke ima pravo da zabrani trećim licima upotrebu trgovačke marke bez njegovog odobrenja, kao što sledi:

1.1. svaka oznaka je identična sa trgovačkom markom za robe ili usluge koje su identične sa onim za koje je registrovana kao trgovačka marka;

1.2. svaka oznaka koja je identična ili slična sa marko ili ako zbog jednovrsnosti ili sličnosti roba i usluga, za koje se koristi oznaka, sa robama i uslugama, koje se pokrivaju od registrovane marke,, mogu izazvati konfuziju u javnosti, gde je obuhvaćena i mogućnost asociranja oznake sa trgovačkom markom.

1.3. svaka oznaka, koja je identična ili slična sa trgovačkom markom za proizvode i različite usluge od onih za koje je registrvana trgovačka marka, kada ova poslednja ima reputaciju u Republici Kosova i korišćenja oznake, iz obrazložljivog razloga, ostvaruje se jedna nepravilna zarada ili se oštećuje priroda različitosti i priznato ime marke.

2. Shodno stavu 1. ovoga člana, vlasnik marke takođe može zabraniti sledeće elatnosti:

2.1. postavljanje, oznake na robama ili njihovom pakovanju;

2.2. plasiranje robe na tržište, njihova ponuda za prodaju i davanje usluga koristeći ovu oznaku, ili njihovo stavljenje u depo za ove ciljeve;

2.3. upotreba oznake tokom uvoza ili izvoza roba;

2.4. upotre

[...]"

CIVILNOPRAVNA ZAŠTITA

"Član 96

Procedura za utvrđivanje i sprečavanje kršenja

1. Vlasnik trgovačke marke može da pokrene postupak u sudu radi konstatovanja kršenja prava trgovačke marke, protiv lica koje je prekršilo prava trgovačke marke neovlašćeno vršeći jednu od navedenih radnji koje su naznačene u članu 8, stavovima 1 i 2 ovog zakona, tražeći:

1.1. utvrđivanje kršenja marke;

1.2. sprečavanje kršenja, i zabrana daljih takvih i sličnih kršenja ubuduće;

1.3 sprečavanje i prestanak daljeg kršenja stečenih prava na osnovu člana 8 stavova 1 i

2 ovoga zakona, koji su prouzrokovali ili predstavljaju ozbiljnu pretnju za moguće kršenje prava njegove trgovačke marke.

2. Radnje navedene u stavu 1, podstavovima 1.1, 1.2. i 1.3. ovog člana koje se takođe mogu podneti protiv lica koja su tokom vršenja svoje privredne aktivnosti vršila usluge kršeći marku ili čine pretnju za kršenje prava marke".

Ocena prihvatljivosti zahteva

35. Sud prvo ispituje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o radu.
36. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava koji propisuju:
- „1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
(...)
7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
37. Sud se takođe poziva i na stav 4 člana 21 [Opšta načela] Ustava, koji propisuje: *“Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva”.*
38. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva ima pravo da podnese ustavnu žalbu pozivajući se na navodne povrede njegovih osnovnih prava i sloboda, koja važe i za pojedince i za pravna lica (vidi slučaj Ustavnog suda br.

KI41/09, podnosilac zahteva: *Univerzitet AAB-RIINVEST L.L.C.*, rešenje o neprihvatljivosti od 3. februara 2010. godine, stav 14).

39. Štaviše, Sud se takođe poziva i na uslove prihvatljivosti, kao što je propisano u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47
[Individualni zahtevi]

"1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva."

Član 48.
[Tačnost podneska]

"Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori."

Član 49.
[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku... ."

40. Što se tiče ispunjenja ovih uslova vezano za sudske odluke koje podnosilac zahteva osporava, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva podneo zahtev u svojstvu ovlašćene strane, osporavajući akt javnog organa, odnosno presudu Vrhovnog suda Kosova E.Rev.br. 50/2019, od 09.januara 2020. godine, nakon iscrpljenja svih pravnih sredstava. Podnosilac zahteva je isto tako naglasio prava i slobode za koje tvrdi da su povređene, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.

41. Pored toga, Sud uzima u obzir pravilo 39. [Kriterijum o prihvatljivosti], stav 2. Poslovnika o radu, koje propisuje:

2. Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju."

42. Sud prvo primećuje da je gore navedeno pravilo, zasnovano na sudskoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) kao i Ustavnog Suda, i da ono omogućava Sudu da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog

merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu 2 pravila 39 Poslovnika.

43. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu se svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani kao „očigledni ili evidentni nedostatak povrede“; (iii) „nepotkrepljeni ili ne obrazloženi“ navodi; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi. (Vidi: tačnije za koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“ i specifičnosti gore pomenutih četiri kategorija navoda kvalifikovanih kao „očigledno neosnovani“, Praktični vodič ESLJP-a o Uslovima prihvatljivosti od 31. avgusta 2019. godine; Deo III. Neprihvatljivost merituma, A. očigledno neosnovani navodi, stavovi 255 do 284).
44. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, u okolnostima ovog slučaja, ocenjujući da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na odgovarajuće navode podnosioca zahteva, u čijoj će oceni, Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredaba ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagantovana Ustavom.
45. Što se tiče konkretnog slučaja, Sud primećuje da se suština navoda o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje podnosioca zahteva zasniva na stavu, da su Osnovni, Apelacioni i Vrhovni sud pogrešno utvrdili činjenično stanje vezano za utvrđivanje prava na korišćenje trgovačke marke „Birra Prishtina“.
46. U stvari, podnosilac zahteva smatra da su Osnovni, Apelacioni i Vrhovni sud svoje zaključke, kome pripada pravo da koristi zaštićenu trgovačku marku „Birra Prishtina“, doneli, a da pri tome **a)** nisu pravilno utvrdili činjenično stanje vezano za njenu registraciju, pri čemu su pogrešno primenili materijalno pravo, **b)** nisu izveli dokaze, **c)** u odlukama nisu naveli dovoljno jasne razloge za odbijanje njegove tužbe.
47. S tim u vezi Sud primećuje da je **a)** Osnovni sud nakon raspravne sednice na kojoj su obe stranke u postupku iznele svoje argumente i dokaze u vezi sa pravom korišćenja trgovačke marke, konstatovao, da se ne radi o kršenju trgovačke marke od strane tuženog, jer se na osnovu uvida u rešenju Agencije za privrednu registru br 11874, može zaključiti da je vlasnik registrovane tržišne marke „Birra Prishtina“ lice Sh. U., koji je istovremeno i osnivač sada tužene – kompanije „Birra Prishtina“ d.o.o, i da je ovu registrovanu tržišnu marku on preneo na svojoj novu kompaniji, sada tuženu, a za šta on ima zakonsko ovlašćenje, shodno sudskoj odluci MTI-API, Br: KS/2017/7964, u kojoj stoji „da je vlasnik tržišne marke „Elnor“ d.o.o., preneo pravo tržišne marke sada tuženoj „Birra Prishtina“ do.o.“

48. Pored toga Sud nalazi, da se i Apelacioni sud u žalbenom postupku bavio pitanjem kome pripada pravo na korišćenje registrovane tržišne marke „Birra Prishtina“, i da je na osnovu dokaza i fotografija u spisima predmeta, našao „*da jedina sličnost između proizvoda tužilje i tužene je imenovanje „Birra Prishtina“, tim nazivom, ali da boje koji se nalaze u proizvodima obe strane, nijanse, dizajn, učešće i kombinacija ovih boja u proizvodima znatno se razlikuju. Dok svi ostali gore navedeni elementi se razlikuju, način dizajniranja ambalaže znatno se razlikuje, jer produkt tužene sadrži druge opise, drugačiji fond slova, drugačiji izgled prednje strane ambalaže koje nisu isti sa proizvodom tužilje*“.
49. Dalje, što se tiče navoda podnosioca zahteva „*da je on i u revizionom postupku pred Vrhovnim sudom izneo dovoljno dokaza i argumenata kome pripada registrovana tržišna marka, ali da ih Vrhovni sud nije uzeo u razmatranje*“, Sud te navode nalazi kao neosnovane. I to iz razlooga što je Vrhovni sud posle sagledavanja dokaza u spisima predmeta zaključio, da jedino što zajedničko imaju tržišne marke koje koriste podnosilac zahteva i tuženi, jeste ime „Birra Prishtina“, ali da su to reči opšte prirode, odnosno geografski identifikator, te da je stoga običajno da se takvi znaci koriste u proizvodima te prirode i kao takve uživaju zaštitu samo na specifični grafički dizajn.
50. Pored toga, Sud je takođe našao da se Vrhovni sud bavio žalbenim navodima podnosioca zahteva i na specifičan način, sagledavajući samu suštinu zaštićene marke, pri čemu je i zaključio, da se nijanse, dizajn, učešće i kombinacija ovih boja u proizvodima tužilje i tužene znatno razlikuju jedna od druge, *te da se upotreba istog imena „Birra Prishtina“, koja poseduje različite nijanse sa drugim dizajnom i kombinacijama ne krše trgovačku marku.* “
51. S tim u vezi, Sud na osnovu svega navedenog nalazi, da podnosilac u podnetom zahtevu, u suštini, iznosi navode u vezi sa pogrešnim utvrđivanjem činjenica i pogrešnom primenom materijalnog prava od strane redovnih sudova, navode koje Sud, u svojoj konsolidovanoj sudskoj praksi, smatra „navodima četvrtog stepena“.
52. S tim u vezi, Sud je, zasnivajući se na sudskoj praksi ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njene karakteristike, kao što su definisane kroz EKLJP (vidi: u ovom kontekstu, objašnjenje u Praktičnom vodiču ESLJP-a od 30. aprila 2019. godine za Uslove prihvatljivosti; deo I. Neprihvatljivost zasnovana na meritumu; A. Očigledno neosnovani zahtevi; 2. „Četvrti stepen“, stavovi 262 i 263), principu supsidijarnosti i doktrini četvrtog stepena, dosledno naglašavao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i isticao da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i pogrešnom primenom zakona koje je navodno počinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su takve greške mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om. (Vidi: u tom smislu, između ostalog, slučajeve Suda KI128/18, podnosilac zahteva: *Akcionarsko udruženje Limak Kosovo International Airport SH.A., „Adem Jashari*“, rešenje od 28. juna 2019. godine, stav 55; KI62/19, podnosilac zahteva: *Gani Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. decembra 2019. godine, stavovi 56-57; KI110/19, podnosilac zahteva: *Fisnik Baftijari*, rešenje o neprihvatljivosti od 07. novembar 2019. godine, stav 40).

53. Sud je takođe dosledno tvrdio da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da ne može sam oceniti činjenice koje su dovele redovni sud dotle da donese jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupio kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo nepoštovanjem granica postavljenih u njegovoj nadležnosti. (Vidi: u tom smislu slučaj ESLJP-a *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i reference koje su tamo korišćene; i vidi, takođe slučajeve Suda KI128/18, gore citiran, stav 56; i KI62/19, gore citiran, stav 58).
54. U okolnostima ovog slučaja, Sud ističe da, pored navoda o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, kao rezultat pogrešnog utvrđivanja činjenica i pogrešnog tumačenja zakona, podnosilac zahteva ne potkrepljuje u dovoljnoj meri niti argumentuje pred Sudom kako je ovo tumačenje primenjivog zakona od strane redovnih sudova moglo da bude „očigledno pogrešno“, što je rezultiralo „proizvoljnim zaključcima“ ili „očigledno neobrazloženim“ za podnosioca zahteva ili kako postupci pred redovnim sudovima, u celosti, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su redovni sudovi uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, navode podnosioca zahteva podnete u tužbi, žalbi i reviziji, i obrazložili iste. (Vidi: u tom smislu, slučaj Suda KI64/20, podnosilac zahteva: *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 03. avgusta 2020. godine, stav 41 i KI22/19, citiran gore stav 43).
55. Shodno tome, navodi podnosioca zahteva o pogrešnom utvrđivanju činjenica, pogrešnom tumačenju i primenom važećeg zakona, u vezi sa kršenjem prava na korišćenje trgovačke marke, kvalifikuju se kao navodi koji spadaju u kategoriju „četvrtog stepena“ i kao takvi, odražavaju navode na nivou „zakonitosti“ i nisu argumentovani na nivou „ustavnosti“. Prema tome, isti su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.
56. Dalje, **b)** što se tiče navoda podnosioca zahteva da „*sudski postupak u celosti nije bio pravičan, a što podrazumeva i iznošenje samih dokaza*“, Sud i te navode nalazi kao neosnovane, i to iz razloga što je tokom analize navoda podnosioca zahteva, kao i na osnovu odluka redovnih sudova zaključio, da su se redovni sudovi u samom postupku pridržavali principa pravičnosti, a što se može videti i na osnovu izvedenih dokaza, kao i na osnovu pravnih argumenata na kojima su sudovi zasnovali svoje odluke.
57. U stvari, Sud je našao da su obe stranke u toku trajanja sudskog postupka imali mogućnost da iznose svoje argumente kao i dokaze, da koriste sva zakonom propisana pravna sredstva, čime se ne stvara sumnja da je podnosilac zahteva u redovnom postupku na bilo koji način doveden u neravnotežan položaj koji bi vodio ka zaključku da je postupak bio nepravičan. Shodno tome može se zaključiti da su redovni sudovi poštovali svoje obaveze iz člana 31. Ustava kao i člana 6. EKLJP. (vidi odluku suda u slučaju *Asllan Veseli*, Resenje o neprihvatljivosti od 29.oktobra 2018 godine).

58. Što se tiče navoda podnosioca **c)** da sudovi u svojim odlukama nisu dali *“uverljive i dobro konstruisane razloge za odbijanje njegove tužbe”*, Sud navodi, da je posvetio detaljnu pažnju ovim tvrdnjama podnosioca zahteva, pri čemu je i našao, **i)** da je razlog zbog kojeg je Osnovi sud odbio tužbeni zahtev podnosioca, činjenica da se nisu ispunili svi propisani uslovi iz člana 8. ZTM-a, da se konstatuje kršenje prava korišćenja trgovačke marke”; **ii)** Apelacioni sud je u žalbenom postupku kao razlog odbijanja žalbe podnosioca zahteva naveo kao razlog činjenicu, da je vlasnik tržišne marke „Elnor“ D.o.o., pravo korišćenja tržišne marke Birra Prishtina, preneo sada na tuženu, a za šta postoji valjano zakonsko ovlašćenje” i **iii)** Vrhovni sud je kao osnov odbijanja zahteva za reviziju podnosioca zahteva naveo činjenicu da nema povrede prava na korišćenje tržišne marke iz razloga što su proizvodi podnosioca i tuženog bili u prometu sa robnom markom “Birra Prishtina“, ali da one sem imena, što predstavlja geografsku odrednicu, nemaju nijednu drugu sličnost, a što je utvrdio na osnovu priloženih dokaza.
59. Shodno tome Sud je mišljenja da su redovni sudovi dovoljno jasno naveli razloge zbog kojih se tužbeni zahtev, žalba i revizija podnosioca zahteva odbacuju kao neosnovani. Shodno navedenom, Sud navode podnosioca zahteva da redovni sudovi nisu u svojim odlukama dali *“dovoljno uverljive i dobro konstruisane razloge za odbijanje njegove tužbe”*, nalazi kao neosnovane.
60. Što se tiče drugih navoda o povredi člana 3 i člana 24 Ustava, Sud je našao da ih je podnosilac u zahtevu samo naveo, a da pri tome nije pružio nikakvo objašnjenje ili pružio činjenice, kako je došlo do povrede ovih prava garantovanih članom 3 i članom 24 Ustava, koje bi služile kao dobar osnov za Sud da se i njima bavi, te shodno tome, on se u nastavku uzveštaja neće njima ni baviti.
61. Sud naglašava da je obaveza podnosioca zahteva da potkrepi svoje ustavne tvrdnje i podnese *prima facie dokaz* koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLjP. (Vidi: slučaj Ustavnog suda br. KI19/14 i KI21/14, podnosioci zahteva: *Tafil Qorri i Mehdi Syl*a, od 5. decembra 2013. godine).
62. Dakle, zahtev podnosioca je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i treba da se proglasi neprihvatljivim u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o radu.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 7. Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39. (2) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 18.februara.2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20 (4) Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi Peci

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi